

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

ВИТЯГ З РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

19.06.2025 № 70/133-р/к

Справа № 7/02-108-23

м. Харків

Про закриття провадження
у справі № 7/02-108-23

Адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 7/02-108-23 про порушення ПРИВАТНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «ГАДЯЧГАЗ» (далі – ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ», ТОВАРИСТВО) законодавства про захист економічної конкуренції та подання Відділу досліджень і розслідувань в Полтавській області Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 02.06.2025 № 70-03/398-П,

ВСТАНОВИЛА:

1. Процесуальні дії

- (1) Східним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) здійснювався державний контроль за дотриманням суб'єктами господарювання законодавства про захист економічної конкуренції на регіональному ринку послуг з розподілу природного газу в межах Полтавської області.
- (2) Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 12.10.2023 № 70/124-рп/к розпочато розгляд справи № 7/02-108-23 за ознаками вчинення ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з розподілу природного газу в частині видачі технічних умов приєднання до газорозподільної системи, шляхом встановлення таких умов реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (3) Відділення листом від 12.10.2023 № 70-02/П-2959 за місцезнаходженням ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» направило копію розпорядження про початок розгляду Справи, який відповідно до рекомендованого повідомлення про вручення поштового відправлення № 0600052850310 отриманий ТОВАРИСТВОМ 17.10.2023.
- (4) Відділенням надіслано вимоги про надання інформації ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» від 28.08.2021 № 70-02/11-7183/3, від 03.12.2021 № 70-02/П-10042, від 03.08.2023 № 70-02/П-

2482, від 31.08.2023 № 70-02/П-2704, від 22.11.2023 № 70-02-П-3390, від 15.11.2024 № 70-02/4413є, від 17.01.2025 № 70-02/295є.

- (5) Листами від 20.09.2021 № 1699/1149/06 (вх. від 22.09.2021 № 70-01/1502кі), від 17.12.2021 № 2240/1556/02 (вх. від 23.12.2021 № 70-01/2032кі), від 14.08.2023 № 1587/964 106 (вх. від 14.08.2023 № 70-01/1835), від 11.09.2023 № 1757/1077/06 (вх. від 11.09.2023 № 70-01/2002), від 05.12.2024 № 2729/1984/06 (вх. від 09.12.2024 № 70-01/3212), від 03.02.2025 № 218/128/06 (вх. від 03.02.2025 № 70-01/358) ТОВАРИСТВО надало інформацію з копіями підтверджуючих документів.
- (6) Відділенням надіслано лист до Антимонопольного комітету України від 26.01.2024 № 70-02/135є щодо отримання роз'яснень від НАЦІОНАЛЬНОЇ КОМІСІЇ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ (далі – НКРЕКП).
- (7) Відділенням отримано лист Антимонопольного комітету України від 28.02.2024 № 7-07/2731 (вх. від 29.02.2024 № 70-01/151к) із роз'ясненнями НКРЕКП.
- (8) Адміністративною колегією Відділення надано ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» рекомендації від 17.04.2025 № 70/38-рк/к щодо припинення дій, які полягають у включенні до технічних умов приєднання до газорозподільних систем фізичним особам (побутовим споживачам) умови щодо встановлення лічильника з дистанційною передачею даних.
- (9) Листом від 06.05.2025 № 915/560/06 (вх. від 06.05.2025 № 70-01/1670) ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» повідомило Відділення про виконання Рекомендацій.
- (10) Відділення листом від 02.06.2025 № 70-02/3382є направило до ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» копію подання про закриття провадження у Справі, який відповідно до повідомлення про вручення поштового відправлення № 0601153549250 отримано ТОВАРИСТВОМ 03.06.2025.
- (11) ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» листом від 10.06.2025 № 1154/696/06 (вх. від 10.06.2025 № 70-01/2202) надало відповідь на подання про закриття провадження у Справі.

2. Відповідач

- (12) ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» є юридичною особою, зареєстроване 11.01.1995. Місцезнаходження *(інформація, доступ до якої обмежено)*. Ідентифікаційний код юридичної особи *(інформація, доступ до якої обмежено)*. Основний вид діяльності ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» *(інформація, доступ до якої обмежено)*.

3. Становище суб'єкта господарювання на ринку

- (13) Визначення становища суб'єкта господарювання на ринку послуг з розподілу природного газу в частині видачі технічних умов приєднання до газорозподільної системи проведено відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (далі – Методика), з урахуванням пункту 2.2 Методики.

Об'єкт аналізу щодо визначення ознак монопольного (домінуючого) становища

- (14) Відповідно до пункту 3.1. Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.
- (15) Об'єктами аналізу є:

- послуги з розподілу природного газу в частині видачі технічних умов приєднання до газорозподільної системи;

- ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» - газорозподільне підприємство.

- (16) Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії» природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
- (17) Згідно з частиною першою статті 5 Закону України «Про природні монополії» відповідно до цього Закону регулюється діяльність суб'єктів природних монополій у сферах розподілу природного і нафтового газу трубопроводами.
- (18) Відповідно до частини першої статті 7 Закону України «Про природні монополії» діяльність суб'єктів природних монополій у сферах, визначених у статті 5 цього Закону, а також діяльність суб'єктів господарювання на суміжних ринках підлягає ліцензуванню відповідно до Закону.
- (19) ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» надає послуги з розподілу природного газу на підставі ліцензії, виданої постановою НАЦІОНАЛЬНОЇ КОМІСІЇ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ (далі – НКРЕКП) від 15.06.2017 № 775 «Про видачу ліцензії на розподіл природного газу ПАТ «ГАДЯЧГАЗ» (із змінами, внесеними постановою НКРЕКП від 16.12.2020 № 2510) (далі – Постанова НКРЕКП № 2510).
- (20) Отже, ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» у розумінні статті 1 Закону України «Про природні монополії» є суб'єктом природної монополії.
- (21) Відповідно до частини другої статті 7 Закону України «Про природні монополії», в умовах та правилах здійснення підприємницької діяльності у сферах природних монополій та на суміжних ринках (ліцензійних умовах) визначаються зобов'язання суб'єктів природних монополій з надання технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва згідно з вимогами законодавства.
- (22) Згідно з частиною першою статті 10 Закону України «Про природні монополії» до обов'язків суб'єктів природних монополій віднесено забезпечення надання технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва у порядку та строки, встановлені законодавством.
- (23) Споживачами послуги з розподілу природного газу в частині видачі технічних умов приєднання до газорозподільної системи є фізичні особи, фізичні особи-підприємці та юридичні особи.

Визначення переліку товарів (робіт, послуг) щодо яких має визначатись монопольне (домінуюче) становище

- (24) Відповідно до пункту 4.1. Методики перелік товарів, щодо яких має визначатись монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарних груп, які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (25) Товаром, щодо якого визначаються ознаки монопольного (домінуючого) становища ТОВАРИСТВА, є послуги з розподілу природного газу в частині видачі технічних умов

приєднання до газорозподільної системи, які надаються ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» на платній основі.

Споживчі характеристики

- (26) Основною споживчою властивістю послуг з розподілу природного газу в частині видачі технічних умов приєднання до газорозподільної системи (далі - Послуги) є їх надання суб'єктами господарювання, що мають газорозподільну систему, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації та надають послугу з розподілу природного газу.

Умови споживання

- (27) Відповідно до статті 1 Закону України «Про ринок природного газу»:
- газорозподільна система (далі – ГРМ) - технологічний комплекс, що складається з організаційно і технологічно пов'язаних між собою об'єктів, призначених для розподілу природного газу від газорозподільних станцій безпосередньо споживачам;
 - оператор газорозподільної системи - суб'єкт господарювання, який на підставі ліцензії здійснює діяльність із розподілу природного газу газорозподільною системою на користь третіх осіб (замовників);
 - приєднання - сукупність організаційних і технічних заходів, у тому числі робіт, спрямованих на створення технічної можливості для надання послуг транспортування чи розподілу природного газу, які здійснюються у зв'язку з підключенням об'єкта будівництва чи існуючого об'єкта замовника до газотранспортної або газорозподільної системи.
- (28) Відповідно до пункту 1 глави I розділу I Кодексу газорозподільних систем, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2494, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.11.2015 за № 1379/27824 (зі змінами) (далі – Кодекс газорозподільних систем), оператор газорозподільної системи (далі – Оператор ГРМ) – суб'єкт господарювання, що на підставі ліцензії здійснює діяльність з розподілу природного газу газорозподільною системою, яка знаходиться у його власності або користуванні відповідно до законодавства, та здійснює щодо неї функції оперативно-технологічного управління.
- (29) За умови виконання замовників вимог, встановлених у технічних умовах, Оператором ГРМ здійснюється приєднання об'єктів замовників до газорозподільної системи для отримання ними послуги з розподілу природного газу,
- (30) Характерними умовами споживання Послуг є те, що споживачі можуть отримати ці послуги лише в межах тієї території, на якій пролягають газопровідні мережі Оператора ГРМ, характеристики яких є джерелом вихідних даних для складання технічних умов.
- (31) Послуги не є взаємозамінними з будь-якими іншими послугами.

Умови реалізації

- (32) Послуги надаються споживачам на підставі договору на приєднання.

Ціна

- (33) Відповідно до абзацу п'ятого та абзацу шостого пункту 2 глави 2 розділу V Кодексу газорозподільних систем (у редакції до 17.11.2021) вартість послуг з надання замовнику дозволу на приєднання, договору на приєднання та технічних умов приєднання визначається відповідно до методології встановлення плати за приєднання, затвердженої Регулятором. Договір на приєднання та технічні умови приєднання набувають чинності з дати повернення їх Оператору ГРМ підписаними замовником та за умови оплати

вартості послуг з надання замовнику дозволу на приєднання, договору на приєднання та технічних умов приєднання, якщо вона передбачена чинним законодавством.

- (34) Відповідно до абзацу дев'ятого та абзацу десятого пункту 2 глави 2 розділу V Кодексу газорозподільних систем (у редакції від 17.11.2021) вартість послуг з надання замовнику технічних умов приєднання визначається відповідно до методології встановлення плати за приєднання, затвердженої Регулятором. Договір на приєднання та технічні умови приєднання набувають чинності з дати повернення їх Оператору ГРМ підписаними замовником та за умови оплати вартості послуг з надання замовнику, договору на приєднання та технічних умов приєднання, якщо вона передбачена чинним законодавством.

Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

- (35) ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» є основним продавцем Послуг в межах території населених пунктів, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації ТОВАРИСТВА.
- (36) Споживачами Послуг, що надаються ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ», є фізичні та юридичні особи, що отримують або мають намір отримувати зазначені послуги.

Визначення товарних меж ринку

- (37) У відповідності до пункту 5.1 Методики, товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого. Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) за показниками взаємозамінності, окремими з яких є наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи), відсутність суттєвої різниці в цінах, подібність якісних показників, взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва.
- (38) Відповідно до пункту 4 глави 1 розділу I Кодексу газорозподільних систем (в редакції до 17.11.2021 та у редакції від 17.11.2021), приєднання до газорозподільної системи – сукупність організаційних і технічних заходів, у тому числі робіт, спрямованих на створення технічної можливості для надання послуги розподілу природного газу, які здійснюються у зв'язку із підключенням об'єкта будівництва чи існуючого об'єкта замовника до газорозподільної системи.
- (39) Згідно з пунктом 1 глави 1 розділу V Кодексу газорозподільних систем (в редакції до 17.11.2021 та у редакції від 17.11.2021) власники об'єктів будівництва або існуючих об'єктів (земельних ділянок), які фізично не підключені до ГРМ, мають право на приєднання (технічний доступ) цих об'єктів до ГРМ, що на законних підставах перебуває у власності або користуванні (у тому числі експлуатації) Оператора ГРМ, у порядку, визначеному цим розділом.
- (40) За зверненням власника об'єкта чи земельної ділянки (замовника) про приєднання його об'єкта до ГРМ Оператор ГРМ зобов'язаний забезпечити приєднання об'єкта (земельної ділянки) до ГРМ, що на законних підставах перебуває в його власності або користуванні (у тому числі експлуатації), за умови дотримання власником (замовником) вимог цього Кодексу та чинного законодавства.
- (41) Відповідно до пункту 4 глави 1 розділу I Кодексу газорозподільних систем в редакції до 17.11.2021 та у редакції від 17.11.2021), технічні умови приєднання – документ, що визначає комплекс умов і вимог до інженерного забезпечення приєднання об'єкта

(земельної ділянки) замовника до газорозподільної системи і містить вихідні дані для проектування газових мереж зовнішнього та внутрішнього газопостачання, що створюються для потреб об'єкта замовника.

- (42) Отже, Послуги не мають товарів-замінників, оскільки споживачі можуть отримати ці Послуги лише в межах тієї території, на якій пролягають газопровідні мережі Оператора ГРМ, характеристики яких є джерелом вихідних даних для складання технічних умов.
- (43) Послуги надаються ТОВАРИСТВОМ на платній основі, отже, є товаром.
- (44) Таким чином, товарними межами ринку є послуги з розподілу природного газу в частині видачі технічних умов приєднання до газорозподільної системи.
- (45) Враховуючи, що ринок розподілу природного газу трубопроводами знаходиться у стані природної монополії, Послуги не мають аналогів та не можуть бути замінені іншими послугами.
- (46) Враховуючи, що Послуги є платними, отже ці послуги є товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище.
- (47) Таким чином, товарними межами ринку є Послуги.

Визначення територіальних (географічних) меж ринку

- (48) Відповідно до пункту 6.1 Методики, територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (49) Отримання Послуг можливе лише у суб'єкта господарювання, який провадить діяльність з розподілу природного газу на певній території у межах газорозподільних мереж, які перебувають у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації.
- (50) Відповідно до Постанови НКРЕКП № 2510 ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» видано ліцензію на право провадження господарської діяльності з розподілу природного газу в межах території міста Гадяч та сіл Біленченківка, Великі Будища, Бобрик, Бакути, Бухалове, Бутовичеське, Березова Лука, Лихопілля, Мелешки, Броварки, Бірки (Краснолуцька сільська об'єднана ТГ), Вечірчине, Вельбівка, Запсізьке (Великобудищанська сільська об'єднана ТГ), Веприк, Вирішальне (Сергіївська сільська об'єднана ТГ), Воронівщина, Велике, Андріяшівка, Ветхалівка, Веселе, Венеславівка, Глибока Долина, Гречанівка, Дучинці, Степове, Книшівка, Красна Лука, Качанове, Круглик, Кіблицьке, Сергіївка, Кияшківське, Київське, Коновалове, Лютенька, Лисівка, Лободине, Морозівщина (Великобудищанська сільська об'єднана ТГ), Мартинівка, Могилатів, Млини (Лютенська ТГ), Мала Побиванка, Максимівка, Малі Будища, Миколаївка, Новоселівка, Осняги, Островецька, Петрівка-Роменська, Плішивець, Писарівщина (Гадяцька міська об'єднана ТГ), Піратинщина, Розбишівка, Римарівка, Рашівка, Ручки (Петрівсько-Роменська сільська об'єднана ТГ), Дачне, Сари, Степаненки, Середняки, Соснівка (Лютенська ТГ), Сватки, Тимофіївка, Тепле, Харківці (Гадяцька міська об'єднана ТГ), Хітці, Ціпки, Шадурка, Чернече, Червоний Кут, Педоричі Миргородського району Полтавської області, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ».
- (51) Отже, територіальними (географічними) межами ринку послуг з розподілу природного газу в частині видачі технічних умов приєднання до газорозподільної системи є територія міста Гадяч та сіл Біленченківка, Великі Будища, Бобрик, Бакути, Бухалове, Бутовичеське, Березова Лука, Лихопілля, Мелешки, Броварки, Бірки (Краснолуцька сільська об'єднана ТГ), Вечірчине, Вельбівка, Запсізьке (Великобудищанська сільська об'єднана ТГ), Веприк, Вирішальне (Сергіївська сільська об'єднана ТГ), Воронівщина, Велике, Андріяшівка, Ветхалівка, Веселе, Венеславівка, Глибока Долина, Гречанівка,

Дучинці, Степове, Книшівка, Красна Лука, Качанове, Круглик, Кіблицьке, Сергіївка, Кияшківське, Київське, Коновалове, Лютенська, Лисівка, Лободине, Морозівщина (Великобудищанська сільська об'єднана ТГ), Мартинівка, Могилатів, Млини (Лютенська ТГ), Мала Побиванка, Максимівка, Малі Будища, Миколаївка, Новоселівка, Осняги, Островерхівка, Петрівка-Роменська, Плішивець, Писарівщина (Гадяцька міська об'єднана ТГ), Піратинщина, Розбишівка, Римарівка, Рашівка, Ручки (Петрівсько-Роменська сільська об'єднана ТГ), Дачне, Сари, Степаненки, Середняки, Соснівка (Лютенська ТГ), Сватки, Тимофіївка, Тепле, Харківці (Гадяцька міська об'єднана ТГ), Хітці, Ціпки, Шадурка, Чернече, Червоний Кут, Педоричі Миргородського району Полтавської області, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» (далі – Територіальні межі).

Визначення часових меж ринку

- (52) Відповідно до пункту 7.1 Методики, часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.
- (53) Часовими межами ринку Послуг визначено період січня 2021 року – квітня 2025 року. В зазначений період структура вказаного ринку не змінювалась.
- (54) ***Визначення потенційних конкурентів***
- (55) У споживачів відсутня можливість вибору підприємства, яке б надавало Послуги у Територіальних межах, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ».
- (56) Внаслідок особливості надання послуги з розподілу природного газу конкуренція на зазначеному ринку відсутня, відповідно, потенційні конкуренти ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» на цьому ринку Послуг у визначених Територіальних межах відсутні.

Визначення бар'єрів для вступу на ринок

- (57) Відповідно до пункту 9.2. Методики, бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (58) Бар'єрами вступу потенційних конкурентів на ринок Послуг є обмеження, пов'язані з необхідністю наявності ліцензії на здійснення господарської діяльності з розподілу природного газу, наявності газорозподільної системи у власності або користуванні суб'єкта господарювання, що має намір надавати зазначені послуги.

Установлення ознак монопольного (домінуючого) становища

- (59) Відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, зокрема, якщо, на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.
- (60) ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» в межах території, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації ТОВАРИСТВА, у період січня 2021 року – квітня 2025 року було єдиним суб'єктом господарювання, який надає Послуги, а відтак споживачі не мали можливості отримувати такі послуги від інших суб'єктів господарювання.

- (61) Враховуючи викладене, відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» протягом періоду січня 2021 року – квітня 2025 року мало ознаки суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з розподілу природного газу в частині видачі технічних умов приєднання до газорозподільної системи в межах території міста Гадяч та сіл Біленченківка, Великі Будища, Бобрик, Бакути, Бухалове, Бутовичеське, Березова Лука, Лихопілля, Мелешки, Броварки, Бірки (Краснолуцька сільська об'єднана ТГ), Вечірчине, Вельбівка, Запільське (Великобудищанська сільська об'єднана ТГ), Веприк, Вирішальне (Сергіївська сільська об'єднана ТГ), Воронівщина, Велике, Андріяшівка, Ветхалівка, Веселе, Венеславівка, Глибока Долина, Гречанівка, Дучинці, Степове, Книшівка, Красна Лука, Качанове, Круглик, Кіблицьке, Сергіївка, Кияшківське, Київське, Коновалове, Лютенська, Лисівка, Лободине, Морозівщина (Великобудищанська сільська об'єднана ТГ), Мартинівка, Могилатів, Млини (Лютенська ТГ), Мала Побиванка, Максимівка, Малі Будища, Миколаївка, Новоселівка, Осняги, Острроверхівка, Петрівка-Роменська, Плішивець, Писарівщина (Гадяцька міська об'єднана ТГ), Пирятинщина, Розбишівка, Римарівка, Рашівка, Ручки (Петрівсько-Роменська сільська об'єднана ТГ), Дачне, Сари, Степаненки, Середняки, Соснівка (Лютенська ТГ), Сватки, Тимофіївка, Тепле, Харківці (Гадяцька міська об'єднана ТГ), Хітці, Ціпки, Шадурка, Чернече, Червоний Кут, Педоричі Миргородського району Полтавської області, де знаходиться газорозподільна система, що перебувала у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ», із часткою 100 %, оскільки на цьому ринку у нього не було жодного конкурента.

4. Нормативно-правове регулювання

- (62) Згідно із частинами першою, другою та третьою статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» технічні умови - це комплекс умов та вимог до інженерного забезпечення об'єкта будівництва, які мають відповідати його розрахунковим параметрам щодо водопостачання (з урахуванням потреб забезпечення пожежогасіння), тепло-, електро- і газопостачання, водовідведення, зовнішнього освітлення, відведення зливових вод та електронних комунікацій. Фізична чи юридична особа, яка має намір щодо забудови земельної ділянки, що перебуває в її власності або користуванні, має право на одержання технічних умов згідно із поданою нею заявою. Технічні умови повинні відповідати законодавству, містити достовірну інформацію та обґрунтовані вимоги до об'єктів будівництва, а також відповідати намірам заявника щодо забудови земельної ділянки.
- (63) Діяльність суб'єктів господарювання на ринку послуг з розподілу природного газу врегульована, зокрема, Законом України «Про ринок природного газу», Кодексом газорозподільних систем.
- (64) Відповідно до частини дванадцятої статті 19¹ Закону України «Про ринок природного газу» проектування та будівництво об'єктів газотранспортної системи або газорозподільної системи здійснюються відповідно до законодавства у сфері містобудівної діяльності, а також технічних умов приєднання (які визначають вихідні дані для проектування газових мереж зовнішнього та внутрішнього газопостачання), передбачених кодексом газотранспортної системи або кодексом газорозподільних систем.
- (65) Пунктом 1 глави 3 розділу I Кодексу газорозподільних систем передбачено, що доступ суб'єктів ринку природного газу до ГРМ, що на законних підставах знаходиться у власності чи користуванні (у тому числі в експлуатації) Оператора ГРМ, здійснюється на принципах: забезпечення рівних прав доступу, у тому числі приєднання, до ГРМ відповідно до вимог цього Кодексу; забезпечення Оператором ГРМ належної якості послуг доступу (приєднання) на договірних засадах; забезпечення суб'єктами ринку

природного газу критеріїв доступу, визначених розділами V та VI цього Кодексу, та належних розрахунків за надані послуги.

- (66) Згідно із абзацами першим, другим пункту 1 глави 2 розділу V Кодексу газорозподільних систем (в редакції до 17.11.2021) для приєднання об'єкта будівництва або існуючого об'єкта (земельної ділянки) до газорозподільної системи Оператора ГРМ їх власник (замовник приєднання) має звернутися до цього Оператора ГРМ із заявою про приєднання. Одночасно із заявою про приєднання замовник надає Оператору ГРМ виключний перелік таких документів, зокрема, заповнений опитувальний лист за формою, затвердженою Оператором ГРМ, у якому зазначаються технічні параметри об'єкта замовника, що має приєднатися до газорозподільної системи;
- (67) Відповідно до абзаців першого, другого пункту 1 глави 2 розділу V Кодексу газорозподільних систем (в редакції від 17.11.2021), для приєднання об'єкта будівництва або існуючого об'єкта (земельної ділянки) до газорозподільної системи Оператора ГРМ їх власник (замовник приєднання) має звернутися до цього Оператора ГРМ із заявою про приєднання, яка подається в довільній формі. Одночасно із заявою про приєднання замовник надає Оператору ГРМ виключний перелік таких документів, зокрема, заповнений опитувальний лист за формою, затвердженою Оператором ГРМ, у якому зазначаються технічні параметри об'єкта замовника, що має приєднатися до газорозподільної системи. Опитувальний лист має передбачати положення, згідно з якими замовник матиме право обирати на свій розсуд виконавця проєктних, будівельних робіт з приєднання та робіт зі встановлення вузла обліку газу серед суб'єктів господарювання, які мають право на провадження відповідного виду діяльності згідно з вимогами законодавства. Оператор ГРМ не має права вимагати додаткової інформації від замовника, крім тієї, яка передбачена опитувальним листом та цим пунктом.
- (68) Відповідно до пункту 4 глави 1 розділу V Кодексу газорозподільних систем, приєднання об'єктів (земельних ділянок) замовника до ГРМ здійснюється на підставі договору на приєднання, що укладається за формами, наведеними у додатках 15, 16 до цього Кодексу. При цьому невід'ємною частиною договору на приєднання є технічні умови приєднання (додаток 17), які визначають вихідні дані для проєктування газових мереж зовнішнього газопостачання від місця забезпечення потужності до точки приєднання, які будуються Оператором ГРМ, та вихідні дані для проєктування та будівництва газових мереж внутрішнього газопостачання об'єкта замовника від точки приєднання до газових приладів і пристроїв замовника. Будівництво та введення в експлуатацію газових мереж внутрішнього газопостачання забезпечується замовником.
- (69) Додатком 13 до Кодексу газорозподільних систем в редакції, яка діяла до 27.05.2021, та додатком 17 до Кодексу газорозподільних систем в редакції, яка діє з 27.05.2021, є технічні умови приєднання до газорозподільної системи.
- (70) Пунктом 2 розділу V «Вимоги до комерційного вузла обліку природного газу» технічних умов приєднання до газорозподільної системи додатку 13 до Кодексу газорозподільних систем в редакції, яка діяла до 27.05.2021, встановлено:

При проєктуванні комерційного вузла обліку необхідно врахувати таке:

(зазначаються його технічні характеристики, рекомендований типорозмір, місце встановлення тощо).

- (71) Пунктом 2 розділу V «Вимоги до комерційного вузла обліку природного газу» технічних умов приєднання до газорозподільної системи додатку 17 до Кодексу газорозподільних систем в редакції, яка діє з 25.05.2021, встановлено:

При проєктуванні комерційного вузла обліку необхідно врахувати таке:

(зазначаються його технічні характеристики, рекомендований типорозмір, місце встановлення тощо).

- (72) Згідно з пунктом 2 глави 3 розділу X Кодексу газорозподільних систем (в редакції чинній протягом 2021-2024 років та січня-березня 2025 року), власники комерційних вузлів обліку (**крім побутових споживачів із річним споживанням до 10 тис. м куб.;** крім власників комерційних вузлів обліку природного газу з лічильниками типорозмірів G-1,6, G-2,5, G-4, G-6 та річний обсяг обліку природного газу яких менше 10 тис. м куб.) зобов'язані в установленому законодавством порядку забезпечити організацію та облаштування на власних комерційних вузлах обліку засобів дистанційної передачі даних.
- (73) Відповідно до листа НКРЕКП від 30.07.2021 № 8936/16.4.2/7-21 (вх. від 14.07.2021 № 70-01/436) побутові споживачі із річним споживанням до 10 тис. м куб. **не зобов'язані в установленому законодавством порядку забезпечити організацію та облаштування на власних комерційних вузлах обліку газу засобів дистанційної передачі даних.**
- (74) Отже, облаштування комерційного вузла обліку природного газу засобами дистанційної передачі даних **не є обов'язковою вимогою** саме для побутових споживачів.
- 5. Обставини, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції**
- (75) Листами від 20.09.2021 № 1699/1149/06 (вх. від 22.09.2021 № 70-01/1502кі) та від 14.08.2023 № 1587/964 106 (вх. від 14.08.2023 № 70-01/1835) ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» надало до Відділення копії технічних умов приєднання до газорозподільної системи (далі – Технічні умови), виданих замовникам - фізичним особам (побутовим споживачам) протягом періоду з січня 2021 року по липень 2023 року.
- (76) Згідно з інформацією ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ», наданою листами від 14.08.2023 № 1587/964 106 (вх. від 14.08.2023 № 70-01/1835) та від 11.09.2023 № 1757/1077/06 (вх. від 11.09.2023 № 70-01/2002), ТОВАРИСТВОМ видано Технічні умови фізичним особам (побутовим споживачам) протягом 2021 року у кількості 8 шт. (тип приєднання – стандартне) на суму (*інформація, доступ до якої обмежено*) та у кількості 2 шт. (тип приєднання – нестандартне) на суму (*інформація, доступ до якої обмежено*), протягом 2022 року у кількості 1 шт. (тип приєднання – стандартне) на суму (*інформація, доступ до якої обмежено*), протягом січня-липня 2023 року у кількості 1 шт. (тип приєднання – нестандартне) на суму (*інформація, доступ до якої обмежено*).
- (77) Аналізом Технічних умов виданих замовникам - фізичним особам (побутовим споживачам) Відділенням встановлено, що у пункті 2 розділу V «Вимоги до комерційного вузла обліку природного газу» ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» встановлено умову наступного змісту: *«При проектуванні комерційного вузла обліку необхідно врахувати таке: варіант розміщення визначити проектним рішенням на межі земельної ділянки або на території земельної ділянки Замовника (при наявності письмової згоди), передбачити лічильник з дистанційною передачею даних»* (мова оригіналу).
- (78) Так, вищенаведену умову містять Технічні умови ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» видані протягом періоду з січня 2021 року по липень 2023 року наступним замовникам - фізичним особам (побутовим споживачам): (*інформація, доступ до якої обмежено*)- нестандартне приєднання (технічні умови від 22.07.2021 № 32), (*інформація, доступ до якої обмежено*) - стандартне приєднання (технічні умови від 17.05.2021 № 13), (*інформація, доступ до якої обмежено*) - стандартне приєднання (технічні умови від 25.06.2021 № 22), (*інформація, доступ до якої обмежено*)- стандартне приєднання

(технічні умови від 23.06.2021 № 21), (інформація, доступ до якої обмежено)- стандартне приєднання (технічні умови від 18.08.2022 № 27), (інформація, доступ до якої обмежено)- нестандартне приєднання (технічні умови від 18.05.2023 № 16).

- (79) Відповідно до інформації ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ», наданої листами від 28.09.2021 № 1742/1184/06 (вх. від 30.09.2021 № 70-01/1542кі) та від 14.08.2023 № 1587/964/06 (вх. від 14.08.2023 № 70-01/1835), згідно із ситуаційними планами до Технічних умов вищезазначених замовників, типорозміри газових лічильників були визначені G-2,5, G-4, G-6.
- (80) Згідно з інформацією ТОВАРИСТВА, наданою листами від 14.08.2023 № 1587/964 106 (вх. від 14.08.2023 № 70-01/1835), від 07.12.2023 № 2257/1456/06 (вх. від 07.12.2023 № 70-01/1043кі) в опитувальних листах на приєднання об'єкту до газорозподільної системи ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» у розділі «Додаткові дані» вищезазначені замовники просили встановити газовий лічильник із дистанційною передачею даних певної марки, а саме Pietro Fiorentini.
- (81) Свої дії щодо включення до технічних умов приєднання до газорозподільних систем вищезазначеним фізичним особам (побутовим споживачам) умови встановлення лічильника газу із дистанційною передачею даних ТОВАРИСТВО обґрунтовувало тим, що у опитувальних листах на приєднання об'єкту до газорозподільної системи вищевказаними замовниками самостійно зазначено газовий лічильник із дистанційною передачею даних певної марки, а саме Pietro Fiorentini та надало копії опитувальних листів.
- (82) При цьому, листами від 20.09.2021 № 1699/1149/06 (вх. від 22.09.2021 № 70-01/1502кі), від 17.12.2021 № 2240/1556/02 від 17.12.2021 (вх. від 23.12.2021 № 70-01/2032кі) ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» повідомило, що звернень від споживачів щодо типу, марки, моделі лічильників газу та/або засобів дистанційної передачі даних, їх виробників, які можуть бути встановлені, до ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» не надходило.
- (83) Крім того, відповідно до інформації ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ», наданої листом від 07.12.2023 № 2257/1456/06 (вх. від 07.12.2023 № 70-01/2610) протягом періоду 2021-2022 – січня-жовтня 2023 років у ТОВАРИСТВА були в наявності й інші лічильники газу (іншої марки, крім Pietro Fiorentini) для встановлення побутовим споживачам, у тому числі й без дистанційної передачі даних.
- (84) Дані про кількість та середньозважену вартість лічильників газу, що були у наявності ТОВАРИСТВА у період видачі Технічних умов вищевказаним замовникам, наведено у таблицях 1, 2, 3.

Таблиця 1

Виробник	Типорозмір лічильника	на 01.05.2021		на 01.06.2021		на 01.07.2021	
		Кількість	Вартість за 1 шт	Кількість	Вартість за 1 шт	Кількість	Вартість за 1 шт
Лічильники газу без дистанційної передачі даних							
Самгаз	G 4	1	912,5	1	912,5	1	912,5
Elster	G 2,5	1	847,5	0		0	
Elster	G 4	619	990,73	619	990,73	619	990,73
Elster	G 4	1	1090	0		0	
Elster	G 4	1	1102,5	0		0	
Лічильники газу з дистанційною передачею даних							
Pietro Fiorentini							

Elster	G 4	1	1102,5	0		0	
--------	-----	---	--------	---	--	---	--

Таблиця 2

Виробник	Типорозмір лічильника	на 01.07.2022		на 01.08.2022		на 01.09.2022	
		Кількість	Вартість за 1 шт	Кількість	Вартість за 1 шт	Кількість	вартість за 1 шт
Лічильники газу без дистанційної передачі даних							
Самгаз	G 4	1	912,5	1	912,5	1	912,5
Elster	G 4	0		70	850,0	1	850,0
Elster	G 4	0		1	850,0	1	850,0
Elster	G 4	0		52	850,0	7	850,0
Elster	G 4	362	990,73	342	990,73	319	990,73
Elster	G 2,5	16	1092,5	16	1092,5	16	1092,5
Elster	G 4	7	1132,0	19	1099,16	11	1094,18
Лічильники газу з дистанційною передачею даних							
Pietro Fiorentini	G 2,5	0		0		1	4889,17
Pietro Fiorentini	G 2,5	1	4292,5	1	4292,5	1	4292,5
Pietro Fiorentini	G 4	1	4375,0	1	4375,0	1	4375,0
Pietro Fiorentini	G 4	2	4390,0	2	4390,0	2	4390,0
Pietro Fiorentini	G 6	5	5593,33	5	5593,33	5	5593,33

Таблиця 3

виробник	Типорозмір лічильника	на 01.04.2023		на 01.05.2023		на 01.06.2023	
		Кількість	Вартість за 1 шт	Кількість	Вартість за 1 шт	Кількість	Вартість за 1 шт
Лічильники газу без дистанційної передачі даних							
Самгаз	G 4	1	912,5	1	912,5	1	912,5
Pietro Fiorentini	G 4	27	1350,0	61	1350,0	161	1350,0
Pietro Fiorentini	G 4	40	1350,0	77	1350,0	174	1350,0
Pietro Fiorentini	G 6	2	2240,0	7	2240,0	14	2240,0
Elster	G 4	67	990,73	67	990,73	67	990,73
Лічильники газу з дистанційною передачею даних							
Pietro Fiorentini	G 2,5	1	4292,5	1	4292,5	1	4292,5
Pietro Fiorentini	G 4	1	4375,0	1	4375,0	1	4375,0
Pietro Fiorentini	G 4	2	4390,0	2	4390,0	12	5592,78
Pietro Fiorentini	G 6	2	5593,33	0		0	

- (85) Як вбачається із даних, наведених у таблицях 1, 2, 3, вартість лічильників газу із дистанційною передачею даних, наявних у ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ», була значно вище, ніж вартість лічильників газу без дистанційної передачі даних.

- (86) Листом від 07.12.2023 № 2257/1456/06 (вх. від 07.12.2023 № 70-01/2610) надало копії видаткових накладних, згідно яких ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» придбавало лічильники газу вищевказаним замовникам.
- (87) Зокрема, лічильники газу із дистанційною передачею даних було придбано по наступних замовниках:
- (інформація, доступ до якої обмежено) (технічні умови від 17.05.2021 № 13, типорозмір лічильника газу G 4), згідно видаткової накладної № 3049 від 10.06.2021 вартістю 5 268,0 грн з ПДВ;
 - (інформація, доступ до якої обмежено) (технічні умови від 25.06.2021 № 22, типорозмір лічильника газу G 4), згідно видаткової накладної № 3797 від 15.07.2021 вартістю 5 268,0 грн з ПДВ;
 - (інформація, доступ до якої обмежено) (технічні умови від 23.06.2021 № 21, типорозмір лічильника газу G 6), згідно видаткової накладної № 27 від 12.08.2021 вартістю 6 646,40 грн з ПДВ;
 - (інформація, доступ до якої обмежено) (технічні умови від 18.08.2022 № 27, типорозмір лічильника газу G 2,5), згідно видаткової накладної № 2903 від 31.08.2022 вартістю 5 775,0 грн з ПДВ;
 - (інформація, доступ до якої обмежено) (технічні умови від 18.05.2023 № 16, типорозмір лічильника газу G 6) згідно видаткової накладної № 2066 від 26.05.2023 вартістю 9 750,0 грн. (з ПДВ).
- (88) Крім того, у листі від 13.11.2023 № 2131/1369/06 (вх. від 15.11.2023 № 70-01/2394) ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» зазначило, що *«вартість послуги зі стандартного приєднання визначена уповноваженим на це державним органом – НКРЕКП, та включає в себе вартість комплексу робіт, що здійснюється у зв'язку з підключенням об'єкта будівництва чи існуючого об'єкта замовника до газорозподільної системи (в тому числі і вартість лічильника газу з дистанційною передачею даних)»* (мова оригіналу).
- (89) Однак, листом від 28.02.2024 № 2173/16.4.2/7-24 НКРЕКП повідомлено Антимонопольний комітет України, що *«у ставках плати за стандартне приєднання до газорозподільної системи, у тому числі для Полтавської області, за період з 2021 по 2024 роки не враховувалися витрати на придбання комерційних вузлів обліку із засобами дистанційної передачі даних»* (мова оригіналу).
- (90) Листом від 07.12.2023 № 2257/1456/06 (вх. від 07.12.2023 № 70-01/2610) ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» повідомило, що ТОВАРИСТВОМ в усному порядку було повідомлено вищезгаданих замовників (інформація, доступ до якої обмежено) про розгляд Відділенням справи № 7/02-108-23, розпочатої за ознаками вчинення ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» порушення законодавства про захист економічної конкуренції.
- (91) Як зазначено у листі ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» від 07.12.2023 № 2257/1456/06 (вх. від 07.12.2023 № 70-01/2610) *«кожен замовник самостійно, за власним бажанням звернувся із відповідними заявами до ТОВАРИСТВА з приводу надання послуги з приєднання до газорозподільної системи та встановлення лічильників газу з дистанційною передачею даних, а також відсутності жодних претензій до Оператора ГРМ...»* (мова оригіналу) та надало копії відповідних заяв вищевказаних замовників.
- (92) В подальшому, у Технічних умовах, виданих ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» замовникам - фізичним особам (побутовим споживачам), наданих ТОВАРИСТВОМ листом від 05.12.2024 № 2730/1985/06 (вх. від 09.12.2024 № 70-01/1304кі), у розділі V «Вимоги до комерційного вузла обліку природного газу» ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» умови щодо

встановлення лічильника газу із дистанційною передачею даних Відділенням не виявлено.

- (93) Аналізом наданих ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» Технічних умов, зокрема, замовникам: (інформація, доступ до якої обмежено) (технічні умови від 02.11.2023 № 65), (інформація, доступ до якої обмежено) (технічні умови від 20.11.2023 № 71/1), (інформація, доступ до якої обмежено) (технічні умови від 27.02.2024 № 8), (інформація, доступ до якої обмежено) (технічні умови від 26.02.2024 № 7), (інформація, доступ до якої обмежено) (технічні умови від 15.03.2024 № 13), (інформація, доступ до якої обмежено) (технічні умови від 16.04.2024 № 18), (інформація, доступ до якої обмежено) (технічні умови від 27.05.2024 № 25), (інформація, доступ до якої обмежено) (технічні умови від 30.05.2024 № 26/1), (інформація, доступ до якої обмежено) (технічні умови від 24.07.2024 № 40), (інформація, доступ до якої обмежено) (технічні умови від 31.07.2024 № 42), (інформація, доступ до якої обмежено) (технічні умови від 06.08.2024 № 44), (інформація, доступ до якої обмежено) (технічні умови від 08.08.2024 № 45), (інформація, доступ до якої обмежено) (технічні умови від 29.08.2024 № 55), (інформація, доступ до якої обмежено) (технічні умови від 30.08.2024 № 56), (інформація, доступ до якої обмежено) (технічні умови від 28.08.2024 № 54), (інформація, доступ до якої обмежено) (технічні умови від 27.08.2024 № 52), (інформація, доступ до якої обмежено) (технічні умови від 27.09.2024 № 89), (інформація, доступ до якої обмежено) (технічні умови від 03.10.2024 № 91), (інформація, доступ до якої обмежено) (технічні умови від 17.10.2024 № 103), встановлено, що у розділі V «Вимоги до комерційного вузла обліку природного газу» визначено наступні умови:

«1. Проектування комерційного вузла (вузлів) обліку природного газу та його складових має бути здійснено відповідно до законодавства та з урахуванням Кодексу газорозподільних систем.

2. При проектуванні комерційного вузла обліку необхідно врахувати таке: варіант розміщення визначити проектним рішенням на межі земельної ділянки (при наявності письмової згоди замовника)» (мова оригіналу).

- (94) Проте, інформації та підтверджуючих документів (наказу ТОВАРИСТВА тощо) про припинення ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» встановлення умови щодо встановлення лічильника газу із дистанційною передачею даних у Технічних умовах, що видаються замовникам (побутовим споживачам), до Відділення не надходило.

6. Вплив дій ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» на споживачів

- (95) Фізична особа (побутовий споживач), отримавши технічні умови приєднання до газорозподільних систем від ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ», ознайомившись із відповідними пунктами, де вказана умова **«передбачити лічильник з дистанційною передачею даних»** може зазнати додаткових фінансових витрат у зв'язку із встановленням лічильника з дистанційною передачею даних або до обмеження права споживачів на вибір та встановлення газового лічильника, дозволеного чинним законодавством до використання.

7. Неможливість вчинення ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» таких дій за умов існування значної конкуренції на ринку

- (96) Дії ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» щодо включення до технічних умов приєднання до газорозподільних систем умови фізичним особам (побутовим споживачам) **«передбачити лічильник з дистанційною передачею даних»**, що не є їх обов'язком відповідно до чинного законодавства, були б неможливими за умов існування значної

конкуренції на ринку послуг з розподілу природного газу в частині видачі технічних умов приєднання до газорозподільної системи.

- (97) Такі дії ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» були б неможливі за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з розподілу природного газу в частині видачі технічних умов приєднання до газорозподільної системи, адже в такому випадку споживачі Послуг мали б можливість обирати між кількома виконавцями.
- (98) Оскільки, конкуренція на ринку послуг з розподілу природного газу в частині видачі технічних умов відсутня, споживачі не мають альтернативних джерел придбання зазначених Послуг.

8. Висновки

- (99) Відповідно до частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку зокрема, визнається, встановлення таких цін чи інших умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (100) Згідно з частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з Законом.
- (101) Враховуючи, що ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ», яке протягом періоду січня 2021 року – квітня 2025 року мало ознаки суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з розподілу природного газу в частині видачі технічних умов приєднання до газорозподільної системи в межах території міста Гадяч та сіл Біленченківка, Великі Будища, Бобрик, Бакути, Бухалове, Бутовичеське, Березова Лука, Лихопілля, Мелешки, Броварки, Бірки (Краснолуцька сільська об'єднана ТГ), Вечірчине, Вельбівка, Запільське (Великобудищанська сільська об'єднана ТГ), Веприк, Вирішальне (Сергіївська сільська об'єднана ТГ), Воронівщина, Велике, Андріяшівка, Ветхалівка, Веселе, Венеславівка, Глибока Долина, Гречанівка, Дучинці, Степове, Книшівка, Красна Лука, Качанове, Круглик, Кіблицьке, Сергіївка, Кияшківське, Київське, Коновалове, Лютенська, Лисівка, Лободине, Морозівщина (Великобудищанська сільська об'єднана ТГ), Мартинівка, Могилатів, Млини (Лютенська ТГ), Мала Побиванка, Максимівка, Малі Будища, Миколаївка, Новоселівка, Осняги, Островерхівка, Петрівка-Роменська, Плішивець, Писарівщина (Гадяцька міська об'єднана ТГ), Піратинщина, Розбишівка, Римарівка, Рашівка, Ручки (Петрівсько-Роменська сільська об'єднана ТГ), Дачне, Сари, Степаненки, Середняки, Соснівка (Лютенська ТГ), Сватки, Тимофіївка, Тепле, Харківці (Гадяцька міська об'єднана ТГ), Хітці, Ціпки, Шадурка, Чернече, Червоний Кут, Педоричі Миргородського району Полтавської області, де знаходиться газорозподільна система, що перебувала у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації ТОВАРИСТВА, із часткою 100 %, оскільки на цьому ринку у нього не було жодного конкурента, дії ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ», які полягають у включенні до технічних умов приєднання до газорозподільних систем фізичним особам (побутовим споживачам) умови щодо встановлення лічильника газу із дистанційною передачею даних, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, шляхом встановлення таких умов реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (102) Враховуючи вищенаведене та на підставі статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», адміністративна колегія Відділення надала

ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» обов'язкові для розгляду рекомендації від 17.04.2025 № 70/38-рк/к (далі – Рекомендації) щодо припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

- (103) Про результати розгляду Рекомендацій ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» необхідно було письмово повідомити Відділення із наданням підтверджуючих документів у 30-денний термін з дня отримання цих рекомендацій.
- (104) Відділення листом від 17.04.2025 № 70-02/2430е направило ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» копію Рекомендацій, який відповідно до повідомлення про вручення рекомендованого поштового відправлення № 0601136703343 отримано ТОВАРИСТВОМ 22.04.2025.
- (105) Тобто, строк виконання Рекомендації до 22.05.2025 включно.
- (106) ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» листом від 06.05.2025 № 915/560/06 (вх. № 70-01/1670 від 06.05.2025) повідомило про виконання Рекомендацій та надало копію наказу ТОВАРИСТВА від 06.05.2025, яким зобов'язано відповідальних осіб Комерційного відділу ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» припинити дії щодо включення до технічних умов приєднання до газорозподільних систем фізичним особам (побутовим споживачам) умови щодо облаштування комерційного вузла обліку природного газу засобами дистанційної передачі даних.
- (107) Також, відповідно до інформації, наданої ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» листом від 30.05.2025 № 1073/647/06 (вх. №70-01/2077 від 30.05.2025), ТОВАРИСТВО не видавало технічні умови приєднання до газорозподільних систем фізичним особам (побутовим споживачам) у період з 06.05.2025 по 30.05.2025. Крім того, ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» повідомило, що відповідно наказу ТОВАРИСТВА від 06.05.2025 не включає до технічних умов приєднання до газорозподільних систем фізичним особам (побутовим споживачам) умову щодо облаштування комерційного вузла обліку природного газу засобами дистанційної передачі даних.
- (108) Отже, ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» Рекомендації виконані.
- (109) Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.
- (110) Слід зазначити, що дії ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ», які полягали у включенні до технічних умов приєднання до газорозподільних систем фізичним особам (побутовим споживачам) умови щодо встановлення лічильника газу із дистанційною передачею даних, не призвели до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдали значних збитків окремим особам чи суспільству.
- (111) За таких умов, враховуючи те, що у Відділення відсутня інформація, яка б свідчила, що вищенаведені дії ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ», які містили ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку, шляхом встановлення таких умов реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку, призвели до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції чи завдали значних збитків окремим особам чи суспільству, відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» провадження у Справі закривається.

- (112) Відповідно до статті 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції» розгляд справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції підлягає закриттю без прийняття рішення по суті, якщо, зокрема, є інші підстави, передбачені законом.
- (113) Отже, провадження у справі № 7/02-108-23 підлягає закриттю без прийняття рішення по суті у зв'язку виконанням ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ» положень Рекомендацій.

9. Заперечення та їх спростування

- (114) На подання про закриття провадження у Справі, копія якого була направлена Відділенням листом від 02.06.2025 № 70-02/3382е до ПрАТ «ГАДЯЧГАЗ», ТОВАРИСТВО листом від 10.06.2025 № 1154/696/06 (вх. від 10.06.2025 № 70-01/2202) повідомило, що *«не має заперечень стосовно викладених у поданні висновків»* (мова оригіналу).

Відповідно до пункту 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України № 3295-IX від 09.08.2023 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності Антимонопольного комітету України», справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, розгляд яких розпочато до дня набрання чинності цього Закону, розглядаються відповідно до законодавства, яке діяло до дня набрання чинності цього Закону.

Враховуючи вищевикладене та керуючись статтями 7 і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України, статтями 46, 48, 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції», статтями 27 і 30 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), пунктом 36 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (в редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 №169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Закрити провадження у справі № 7/02-108-23.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова колегії

Юрій ГЛАДИК